

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállás:

Külső-monostortutca 181. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppellik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Vogelnél (Wollzeile 9. sz.).

Nyitlári cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, nov. 18. 1867.

Utóbbi cikkemben azon kérdést vitattam meg a m.-vásárhelyi vasútra vonatkozólag: mi czélszerűbb: az-e, ha valamely vonal megállapodik végleg valamely városnál; vagy az, ha azon áthúzódná a várost bővebb érintkezésbe hozza, kimutattam főképp M.-Vásárhelyre nézve az általam ajánlott összeköttetések előnyeit?

Ezalatt a „Székely Közlöny“-ben megjelent egy újabb cikk azt sejteti velem, hogy ottani körökben nem arról van szó, a mit fennebb említék s a mit a „Székely Néplap“ értelmezni látszott; hanem arról, hogy M.-Vásárhely magába a n.-várad-brassói fővonalba vonassék bele.

Ezen eszme ellen, igen természetesen, senkinek kifogása nem lehet, azok közül, a kik M.-Vásárhely érdekét megfontolják és szem előtt tartják, sőt azon terület e központi városának a fővonalba bevétele tulajdonképp egész Erdélynek érdekében állott volna.

Halhatlan Szechenyink tervében Maros-Vásárhely bele volt foglalva, mint a ki a vasút valódi célját: a kereskedelmi, stratégiai és közelségi szempontokat tartá szemel előtt.

Az Erdélyben egykor alakult vasúti társaság első terve szerint is M.-Vásárhelynek bele kellett volna esnie a n.-várad-brassói vonalba, mert kétségtelen, hogy M.-Vásárhelyet érintve ezen vonal a legrövidebb a határszélekig, s habár vannak ottan némi technikai akadályok, de éppen nem elháríthatatlanok.

En tehát elejétől fogva azon meggyőződésben voltam, s most is abban vagyok, hogy a legrövidebb s legczélszerűbb, s így kereskedelmi és stratégiai szempontokból is legfontosabb volna az, hogy maga a fővonal érintse M.-Vásárhelyt. Az erdélyi vasúthálózat taglalásakor erről nem szólottam és pedig azért, mert tudtam, hogy nem sokat érhetni el oly eszme vitatásával, a melyet egykor már félbehagytak, s a mely eszme hátérbevetésével újabb érdekeket keltettek fel, s biztatásokat tettek, melyek annak idejében közös küzdelem alapjául szolgáltak.

Midőn Schmerling a vasút engedélyezéséből politikai tökélet csinált, s a mindenben legyezetett szászszágnak azon örömet akarta szerezni, hogy vasútja által Erdélyt mellőzve, a szászöld metropolisát, Szebent, egyedül boldogíthassa, azon harcz alatt, melyet a n.-várad-i vonal az arad-fehérvári vonal ellen folytatott, ejtették el az előbbi tervetből M.-Vásárhelyt azért, hogy ama vonalt oly területen vigyék át, a mely által az ország több nemzetiségei mélyebben legyenek érdekelve.

Valóban az ellenkező hajlamnak megnyeréséért fölállozák azt, mely az alkotmány ügye mellett híven küzdvén, főtökintetést érdemelt, és mindnyájunk elszomorodva hittük azt, hogy a székelyöld csaknem mesterségesen ki volt ezen vonal által kerülve, tudván, hogy onnan ellentőrekvés nem fog fölmerülni, mert a székely nemzet elég emelkedettséggel birt saját követeléseit alább fokozni, ha valamely közérdek csak elébb elvényszeríthető.

Azontul a tervezetek s előmunkálatok mind oly irányban történtek, melyben egy kis terület által is az erdélyi különböző helyi s nemzetiségi érdekek kielégítve legyenek.

Ismerem az előzményeket, s tudván a megállapított vonal fontos és küzdelmes indokait, kedvesen hatott reám, midőn a miniszteri vasútervezetben nemcsak a maros-vásárhelyi, de a gy.-szentmiklósi szárnyvonal is bevére láttam, melynek valósultával a székelyöld honfias türelme erényének erkölcsi és anyagi jutalmát nyerendette; M.-Vásárhely pedig azon esetre, ha az általunk felmutatott összeköttetések megtörténnek, az erdélyi hálózat második főpontját képezendette, a mint azt előbbi cikkemben kimutatni igyekeztem.

A miniszteri tervet új eszmét állított fel, melyet ha a miniszterium kivis, a székely nép bálaérzetében halhatlanítani fogja önmagát, egyszersmind az általam ajánlott összeköttetések érvényesítése által stratégiai szempontból úgy meg fogja erősíteni az erdélyi részeket, hogy egy északi, vagy keleti hadjárat esetében a határszélek minden pont-

jaira a csapatok s hadszerek szállítása a legbiztos gyorsasággal történhetik.

A gy.-szentmiklósi szárnyvonal, ha a m.-vásárhelyivel összeköttetik, s valamelyik eszki szoroson Jászvárosnak egykor kivitetik, a m.-vásárhelyi vonalt egyik fővonalá várszolandja át, a mellett Maros-Vásárhelytől a Maros mentén felvonuló vasút s a Brassó felé vonuló gy.-szentmiklósi s a szintén Brassó felé vonuló kolozsvár-brassói vonalok fölépítése által az összes székelyöld egy vasúthálózat közé fog esni, s egész kerekén körül lesz véve a legfontosabb pontokra irányuló vonalokkal.

Ezen fontos előnyök lebegtek előttem, midőn a gy.-szentmiklósi és besztercei összeköttetések horderejét mérlegeltem, s alig lehet tagadni egy kereskedelmi, mint államgazdasági szempontokból, hogy ha Erdély vasúthálózata a miniszteri tervet szerint az általam ajánlott összeköttetésekkel együtt kivitetik, az erdélyi részek minden nevezetes pontja a vasúthálózatba bevonva lesz, s általa azon terület minden érdekei kielégítve lesznek.

Ezzel azonban éppen nem akarom azt állítani, hogy M.-Vásárhelyre előnyös nem lenne, ha most mindjárt a n.-várad-brassói fővonalba bevonatnék. Ez másik fontos kérdés a vasútra nézve, mely mellett igen sok fontos ok szól.

Első fontos ok az, mert ezen irányban az egész vonal rövidebb és egyenesebb; másikk az, hogy azon oportún okok, melyek M.-Vásárhely fölghagyását előidéztek, lényegesen változtak azáltal, hogy az arad-fehérvári vonal csakugyan létesült, és így e vonal igen sok érdeknek eleget tesz, melyet a kolozsvár-brassói vonalnak azért kellett megnyerni, mert akkor arról volt szó, hogy ne legyen arad-fehérvári, hanem csak is kolozsvár-brassói vonal, most pedig mind a kettő megtörtént.

Lehet tehát s vannak ma alapos okok annak belátására, hogy M.-Vásárhely a Szechenyi tervé, sőt az erdélyi vasúti társulat első terve szerint a legelőbb készülő fővonalba bevéssék.

Es ez egészen más kérdés, mint az, a miről utóbbi cikkemben szólottam.

Dózsa D.

U. I. E lapok nov. 14-diki számában közreadott cikkemben, az egész cikk elemelével ellentétben áll ezen tétel: „mint ezt Kossuth 1848-ban februárban kimondotta, e helyett: 1849-ben ápril hóban kimondotta.“ Mit is ekkint értelmezni kérek.

Egy pár szó

a székely kivándorlásról.

(Folytatása és vége.)

A közhelyek felosztásától nagyon sokan az akkor megszűnendő legelés miatt idegenkednének; az igaz, hogy az nem fog akkor os apánk bevándorlásakor nomád módon menni, hogy nyájával a pástor minden legelőt bevándoroljon, vagy plane szabadon elbocsássa azon jó reményben, elejőn majd a sora, egyebaránt akkor ezen kóborlásra szükség sem leszen, mivel az mostan leginkább a szükség által idéződik elé, mert a legelők füve mindennemű állattal egyszerre egyetemesen legeltődvén, minden rend és számitás nélkül, nagyon hamar elfogy, vagy is inkább elgázoltatik; a mi ezen helyeknek a felosztás által bekövetkezendő okosabb kezelése által megszűnnék. Egyebaránt lehetnének nagyobb birtokosoknak tekintélyes részei és kisebb birtokosoknak is szép nagy közös legelői, mivel a felosztásnál arra ügyelettel kellene lenni, hogy az egy családbeliek egymás mellett kapják részeiket ki, és így a legelési rendszer is megvolna, csak hogy jobban és rendezettebben, a mivelés alá nem vehető részekben, melyek bizonyosan a tagok legnagyobb részét tennék, szinte mindenütt és nagyon sok helyen egészen külön álló tagot is képeznének; ezen erdőnevelésre és legelésre szánt tagokon mindkét gazdasági ág előnyösen folytatható, az új vágattak egy pár évi kikérelésre és a kecskenyájak tökéletesen kitiltására fordított figyelemmel.

Nagy kérdés volna, hogy ezen osztály miféle alapon s költségen lenne végrehajtható; ez sok tekintetben helyiségi kérdés, mégis általánosságban lehet felőle annyit mondani: a hol csak lehet ez

iránt a belső telkek területei veendőik alapkulcsul fel, kivált a hol a telkek már figálva voltak, nem is lehet gondolkozni, hogy az osztály ne ezeknek alapján történjék, a hol nincsenek, ottan is fölvehetőik kules gyanánt a már ötven év óta belső telkeknek használt telkek területei az osztály kulcsul, azért mondom a belső telkeket, mivel a közhelyek használatában csak a községen belső telkek bírnak, részesedhettek, vagy pedig ki ahoz magának örökség, vagy vásár utján jogot szerzett és így csak tovább folytatódna az azelőtti jogi viszony. Ennél még nagyobb kérdés az, hogy ezen osztályra teendő költség miféle alaphól fog történni, mivel mostan hajjal fizet az ember még akkor is, midőn katona van a nyakán, itten csak a falusbíró lenne, lehet, hogy ez is tartozván, esendesen viselné magát, hanem egy kevés áldozattal és a felosztandó közhelyekből egyes részek haszonbérbeadásával a költségek nagyon könnyen fedeződhetnének, mivel a felosztási munkálat nem drága mérnökök utján történne, hanem olosóért dolgozó székelyek által, a mire az eltelt sok évekig tartó katasztrális földmérétegek alatt elegenden tanultak be. A közhelyek felosztása által a nem nagy, de mégis létező tökéletesen birtoktalan osztály elfogódnék ezeknek továbbgyogy sem jogosan használt pusztításától, miáltal ugyan károsodnék, hanem az ebből és ugy sem jogosan származott jüvedelmök elvesztése kárpótolódnék a felosztás által nagyot szaporodott s czélirányos munka alá jüvendő területen leendő jó bér melletti biztos munka által.

Ezen fennebbi okokért látnám a közhelyek felosztását a székely kivándorlás kisebb mértékben történésére egy időre elzavartatónak, mivel a székely a magáén örömebb eldolgózik egy negyed-rész annyi nyereségért és elédegel belőle, mint idegen földön; már pedig saját földjén, vagy vidékén kívül minden más helyet idegennek tekint. Ezért mindaddig a székely munkaerőnek kifélé, az országnak földben gazdag, de munkaerőben szűkölködő vidékei felé terelése nagyobb mértékben nem fog sikerülni, a míg a munkás munkája után azon bért nem látandja, mint Moldva-Oláhszágban, a hol a különben is magas munkabért nagyon neveli országunk rossz pénzviszonyából származott roppant nagy értékarány az érc- és papirpénz között, ottan a fizetések mind ércpénzzel történvén, mégis a mostani között Erdély munkást igénylő vidéke birtokossága kaphatna belőlök felesen, ha a székelyöld különböző vidékeire cseléd- és dologst-szerző ügynökségek állítatnának fel, a mi a jeleni évnél egyszer sem történhetnének alkalmasabb időben, ugy a székely népre, mint a birtokosságra nézt, mivel a moldva-oláhszági gabonaszükség és zavargások folytán a munkás biztos napszámra és becsületes bánásmódra ottan nem számíthat s mégis be fog menni, mert élni kell, ha nem lézen merre húzódní, ezért volna mostan kilátás ezen munka-kereső osztály mozgását ki az ország szive felé indítani meg, a mi erre az évre is, de különösen a jövő évekre nagyon előnyös leend, a midőn a már oly régóta várt vasúti munkálatok megkezdésével sok vidéknek meg fog nagyon apadni a napszámos osztálya, a mely hiány előnyösen pótlódnék ki a székelyöldi munkások által, kik a már általuk megismert gazdáknál és ugy is a vasút körüli munkáknál könnyebben és a már megszokadt földmívelési munkáknál szívesebben dolgoznának.

Ezen okok vezettek azon meggyőződésre, hogy a közelebbi jövőre nincsen más biztos mód a székely nép kivándorlása némi részbeni csökkentésére és gazdasági emelésére, mint közhelyi felosztása, munkás és cseléd-szerző ügynökségek fellátása. A közelebbi időkrol beszelek mostan csak, mivel a messzibb jövőben egészen más szint öltend képezem szerint a székelyöld magára, midőn az alkotmányos miniszterium fáradozásai már megkezdtek teremni gyümölcsüket az annyira nemesítő ipar terén is, a melynek nem arra lézen fordítva fő gyelmé, mint az azelőtti absolutisticus kormányzatoknak, hogy hogyan vehessenek ki mentől több pénzt a szegény országból, nem gondolván meg, hogy szegény országnak szegény a kormánya is; míg ellenben vagonos országnak az ezt elősegítő kormánya maga is gazdag. A mostan megalakult miniszterium alatt Erdély is minden bizonynyal meg fog nyilni vasútjai által a nagy világnak, nem a miknt az megkezdődött volt, csak is localis és stratégiai érdekekből, hanem országos- és világforgalomra tekintettel, a midőn a székelyöldnek is több részei fognak a vasút által érintve lenni és egyszersmind megnyilik az ország azon nagy töképenzek tulajdonosainak is, kiknek tökéjük jelenben három percents alig jüvedelméz, a kik örmmel várnak az országoknak a világhereskedés szá-

mára való megnyitására, hol pénzeiknek előnyösen adhasanak dolgot. Hol volna mindez könnyebb, mint egy oly népnél, mely munkájáért messzi földre eljár? hol virágozhatnék az ipar jobban, mint a székelyöldön? a mely elég népes arra, hogy ipar keletkezessék nála; népe értelmes, munkás, sok gépészeti és kereskedelmi hajlammal bir, ezenkívül szép vizei és bő fája van, az is elég van, mit fel dolgozni. Vasa jó és sok, pedig a vasfogyasztás nőtton nő, van itten timsó, réz, ólom, só, az itvegyártáshozi kellekeink megvannak, lehetnének legjobb lengyelgöles-szövő gyáraink, mivel a székelyöldnek mind égbajlata, mind földje alkalmas a lentermelésre; böggyárai, durvább posztógyárai is lehetnének, ki tudja még hány mindennemű ipart állitana elé majd a gyakorlati élet. Iparunkat nagyon elősegitené a dunai fejedelemség népének mind miveltségben, mind pedig értelmiségben és szorgalomban nálunknál jóval hátrább való állása, a hol gyártmányaink számára jó piacot fogunk tanálni. Hanem mielőtt idegen pénzek országunkat elárasztanák, okvetetlen szükkeges a jó hiteles telekkönyvek behozatala, miáltal megalapulna a hitel- és földhitelbank felállítására, ugy, hogy kinek földje van, az biztosan számíthatna pénzre is, miáltal lehetségessé válnék a birtokos osztálynak az üzletöket maguknak megindítani, nem lennének kénytelenek azokat idegen vállalkozók kezére bocsátani; ebből azon nagy előny származnék, hogy a székelyöldi iparból származott nyereségek nem folyának más országba vállalkozók zsebébe, hanem megmaradnának a hazai vállalkozókéban, kik képesek lennének ebből a kölcsönzött tökékek csekély kamatját könnyen fizetni és magát a tökéket is törleszteni. A szállitási módok megkönyömbüllésével, midőn nagyobb súly s kisebb értékű árak is jutányosan szállitódhatnak messzibb eső piacokra, lehet, hogy Moldva-Oláhszág jó és bő földje és kedvező égaljánál fogva olosóbb gabonát fog kiállitani piacozanakra, mint mi azt tehetnők a jelenbeni rendezetlen gazdasági viszonyainkkal; de ezen minden bizonynyal bekövetkezendő válság előtt igyekezzünk birtokainkat tagosítani, hogy czélarányos és okosul gazdaságot folytatása által biztosíthassunk akkorra ugy magunkat, hogy a szomszéd ország concurrentiája ne lehessen ebben kárunkra. Ezeket megtéve biztosan nézhetünk anyagi érdekeink tekintetében is a bekövetkezendő változások elejébe, munkánkhoz mentől elebb azon jó reményvel fogván hozzá, hogy igyekezzünkben a kormány is segédkezet nyujtand, mivel az az ország jólétét érdeklő ügy, s mivel így az ország munkacereit maga az ország, nem pedig egy idegen állam használja fel, a mely állam az ezekből nyert előnyöket a mi iparunk és gazdaságunk rovására zsákmányolná ki.

Ij. Pálfi Dénez.

Maroszek állandó bizottmányának gyűlése.

M.-Vásárhelyt, nov. 14. 1867.

Azon szomorú személyi surlódások, melyek székünkben ezen gyűlést kevéssel megelőzőleg sajnosan fölmerültek, a legvirharosabb gyűlések egyikét jósolták, azonban a délelőtti 10 órák pontosan megnyitott és a legelőbb érdekek delutáni 4 óráig folyt tanácskozások, még a meddő szónoklatok is a lehető leggyéribben jelentkezték és a személyérdek kérdései (a mennyiben választásokról is volt szó) higgadt nyugalommal vitattatván, ott lebegvén a zsufolásig telt teremben a hosszú zöld asztal és a száz meg száz székely atyafi tömötten sorakozott fejei fölött a nyugodt, a békés, a poltívényekhez való hü ragaszkodás áldást hozó politikájának szelleme; ezen gyűlés Maroszek alkotmányos joggyakorlatának történetében a legfigyelemre méltóbb, a legörvendesebb jelenségek egyikét képezte.

Roppant volt a tárgy, nagy az érdekelttség, az elnöknek nem csekély érdem és tapintat tulajdonítandó; de megkisértjük elől kezdve, az idő rövidsége miatt ha csak vázolván is ezen nevezetes napnak lehető hü rajzát adni.

Pontban 10 órák megharsant az „éjen“, a bizottmányi tagok tömött sorai megnyiták s alkotmányos főkirálybiránk mlgs Mikó Mihály úr megjelenvén, minden oldalról legnagyobb figyelemmel meghallgatott s közhelyesséssel fogadott jeles beszéddel nyitotta meg az ülést.

Sajnáljuk, hogy az egész beszédet nem kaphatván meg, azt loirva terjedelmesen nem adhatjuk, s annak csak egyes részére kell szorítkoznunk. A beszéd kezdete a bizottmányi gyűlés magas hitvatására vonatkozott, melynek kötelessége magán-érdekeket nem ismerve, a hazaszeretet szent lángjától lelkesítve, s mindenkifelett szikrájában olotva

Háromszék bizottmányi gyűlése

oct. 29- és 30-dik napjain
(a jegyzőkönyv után.)

Elnöki megnyitó beszéd: „Tisztelt bizottmány! Eltűnt azon szomorú korszak, a melyben országos és megyei gyűléseinkre azért jöttünk össze, hogy alkotmányos jogainkon ejtett sérelmek okozta fájdalmunkat nyilváníthassuk; a kibékülés üdvös műve véget vetett ezen nyomasztó, a nemzet előhaladását lenyűgöző helyzetnek és a jelenben hazánk szellemi és anyagi fejlődését célzó tárgyak felett vagyunk szerencsések tanácskoznunk.

Ha az utolsó gyűlésünk óta történetekre egy futó pillantást vetünk, hazafini megelégedéssel kell szemlélnünk mindazon mozzanatokot, melyek a magas kormány részéről alkotmányos állásunk megszilárdulására és a közjólét előmozdítására irányoztattak.

A delegatio munkálata határvonalat húzott közös és saját állami költségeink közt, és ez által a vagyonunk feletti rendelkezés osztatlan jogába léptünk.

Épp oly fontos nemzeti, mint anyagi tekintetben a kötött államkölcsön művelete, mert megnyugtató tanúságot nyújt arról, hogy hazánk állami önállósága a külföld által elismertett, egyszersmind azon örvedetes kilátásra jogosít, miszerint bérezes honunk kiesvölgyeit mielőbb gőzösk fogják megfűteni, jólétet, megelégedést hozván köztünkbe.

Az Ausztriával kötendő kereskedelmi és vám-szerződés, a nép nevelésére vonatkozó miniszteri szervezet, az igazságszolgáltatást tárgyozó módózatok, és a telekkönyv behozatalát siettető rendeletek, mindannyi örvedetes tanúságai a magas kormány minden irányban elágazó, hazánk boldogabb jövőjét megalapítani törekvő gondoskodásának.

Hasonló szép és üdvös munkássági kör nyílt meg a megyei önkormányzat terén tevékenységünknek. A magas miniszterium, utóbbi gyűlésünk eljárása felett megelégedését nyilvánítván, egyszersmind egy fontos joggyakorlatára hivta fel gyűlésünket: a megyei költségek elhatárolására, s azok kezelése végett egy pénztárnoki és ellenőri állomást engedélyezett; ezen, és Székely Gergely úrnak lemondása által ürességbe jött királybírói, hivatalok betöltése, és egyéb anyagi jólétünkre vonatkozó intézkedések teendik tanácskozásunk tárgyait.

Mielőtt azonban jogaink e fontos gyakorlatába ereszkedhetnénk, kötelességemnek tartom a t. bizottmányok e megye állapotáról, közigazgatási szempontból megtenni előterjesztésemet.

Alighogy az alkotmányos tisztikar hivatalos működését megkezdette, a Brassóvidékről becsapzott marhavész vette igénybe tevékenységét, és örömmel nyilváníthatom, hogy a kiküldött rendeleteknek mind a tiszt, mind az orvosikar által lett pontos foganatosítása, és főorvos Vissiak úrnak fáradhatlan tevékenysége lehetővé tette a vész dühögését korlátozni. Jelenben egyedül Páva helysége van a vész által látogatva, és a vész kitérésétől fogva 157 darab beteg közül esett el 79, bunkoztatott le 28, és van beteg 14 darab. És bárha ezen ragály szigorú szabályokat követelt, igyekezett tisztgútnk a belforgalom és fajzsra nézve könnyebbítő szabályokat életbeléltetni, s a lebunkozott marhák árának utalványozását kieszközölni.

A személy- és vagyonbátorságra se mulasztotta el kellő figyelmet fordítani, főleg a gyakran pusztító tüzvézsek megállítására a helységek — a pontosabb felügyelet és oltás tekintetéből — tizedekre osztattak, és a tüzoltó szerek kész állapotba helyeztetni.

A közlekedési utak jó karban tartására is — a mennyiben a vészrendszerükben engedik — a szükséges intézkedések megtétték. A vadasi, Háromszéket Miklósvárszékek egybekötött megnyitása, melyet 1858-ban a sepsi és miklósvárszéki községek kérelmeztek és a magas főkormány által helybenhagyván, ez utóbbi gyűlés elfogadott, már munkába vétetett. Valamint a krasznai kereskedelmi útra nézve is, mely közelebről munkába fog vétetni, a belföldi kormányval, annak további folytatása végett, a kölcsönös egyetértés létesült.

Az árvai ügyben kirendelt bizottság bevégeztén munkálatait, tisztségűnk a cumulativ kezelést által zavarba ejtett árvai ügyek kitisztázására nézve a magas kormányhoz egy 3 tagu bizottság kirendelése iránt nem késelt megtenni előterjesztését.

Az adó felhajításában észlelt visszaélések megszüntetése végett is a szükségesnek mutakozó rendeletek megtétték.

Tekintve a népnek saját romlására követett kivándorlási hajlamát, az útlevelek adása megszorítottat, és a közlekedési jegyekkel történni szokott visszaélésekre nézve a magas kormányhoz felterjesztés intéztetett.

A kebli törvényszék részéről is az ügyek buzgalommal páruult tevékenységgel kezdetnek, mi lehetővé tenendi a bűn és a hagyatéki ügyekben még fennmaradt hátralékok mielőbbi folyóvá tételét. Szóval, az alkotmányos tisztikar — mint a bizottmány az elősoroltakból meggyőződhetett — igyekezett a benne helyezett bizalomnak megfelelni.

A megye szellemi állapotáról — fájdalom! —

zeti érdekek szempontjából méltóztassék kieszközölni, hogy Keleten az agentiához magyar hazafiak is alkalmaztassanak, a kik az állam érdekei mellett, fájdalom Keleten nagyon is feles számmal ténvra jutott úgy férfi, mint nőszemélyek sorsát is képviseljük és szívöken hordozzák.

Az indítvány elfogadtatott. Olvastatott továbbá a szék közigazgatási és igazságszolgáltatási költségeinek elkészítését tárgyozó rendelet, mely rendelettel kapcsolatos jogot, t. i. hogy a törvényhatóság beháztartásáról maga rendelkezék, örömmel ragadván meg, a költségvetés elkészítésére bizottmányi neveztetett.

Ezen rendeletek fölolvastása ötletéből gr. R. I. az erdélyi részek főkormányzékének megszüntetése iránti feliratot, B. S. pedig a pénztárnoki utasítás fölolvastása ötletéből az adóhivatalok megszüntetését tárgyozó feliratot indítványoznak.

Mindkét indítvány elfogadtatott. Most következett egy nagy szónoklatokra alkalmat nyújtott nehéz tárgy, a kebli tűzkárméntő-egylet ügye, s csaknem három óra hosszan ostromolta türelmünknek már-már szakadozni kezdett szálait.

Ugyanis b. Bálint József, ki ezen egyletnek elnökségét hazafiasságból s a szék közügyei iránti nemes érdekeltségéből, az egyletre nézve is mostoha és nyomasztó éveken keresztül viselte, most az alkotmányosság új állásának kezdetén azon ötletből, hogy az egyletet 1848 előtt is mindig a tisztség kezelte, lemondott elnöki hivatásáról.

Hosszasan folyt a vita, mi történjék az egylettel, hogy annak fűntartása üdvös, azt kétség alá senki nem vonta Végre kineveztetett egy több tagu bizottmány az egylet helyzetéről részletes tudósítást, tovább kezeléséről tervet készitendő, b. Bálintot pedig megkéretett a legközelebbi évnegyedes bizottmányi gyűlésig, mikorra a kinevezettek is a tudósítást és tervet benyujtandják, az elnökség folytatására.

Délutáni 4 órához közeledtünk, midőn a választás kértült szűnyegre. Egy alkirálybíró, pénztárnok, ellenőr, három törvényszéki ülnök, főügyész, mérnök, marhaváros voltak választandók. A törvényszéki állomásokra a főkirálybíró ö méltósága fölolvastatta candidatióját, előterjesztette a szavazatszedő bizottmányt s a szavazásnak a következő napon leendő keresztülvitelt, melyek elfogadtatván, az ülés bezárattott.

Csak pár szót még a szokásos fűntszti ebéd-ről, két teremben száz személyre volt terítve, kevesen az időknek megszire haladása miatt nem jelentek meg ugyan, de azért vigan s kedélyes pohárköszöntések közt költöttük el az izletes ebédet. Első főkirálybíró ö mlga volt, ki koronás urunk és királyunk ö Felsegéezt. A kiralynéért s a koronaherezegért zajos éljenekkel kísért poharat köszöntött. Ezután a miniszteriumot, gróf Péchy s a főkirálybíró urat éltették. Komáromi F. a marosszéki alkotmányos élet veteránját, képviselőházi alelnök, Dózsa Eleket éltette stb.

Maros-Vásárhely, nov. 16. 1867. — Midőn az első ülés alkalmával az elnöki megnyitó beszédből kiindulva, a bizottmány szükségesnek találta a népnevelés előmozdítására egy állandó nagy bizottmányt nevezni, egyszersmind meghatározta felírás utján megkérni a miniszteriumot, hogy a dohánytermelést és a kis üstökkel pálinkafűntést felhatalmazása folytán fűlzsabadítani méltóztassék, úgy, hogy az azokból befolyó s minden költségek levonásával fennmaradó tisztajűvedelem a termelőktől quadrat öl után, a pálinkafűntőktől üst-mennyiséggel és mekkorasabb irányában pénzügyörök nélkül közigazgatás utján folyon be az állampénztárba mindaddig, míg az alkotmányos országgyűlés az indirectadók fűntartását szükségesnek látja.

Ezzel áttérvén tudósításomnak cronologiai folytatására, a tegnapi nap legnagyobb részét az érdekel vitt választás nevén igénybe, nagyon rövid ülés volt, melynek legérdekesebb momentumát képezte a miniszterialis vasúthálózat terv megvizsgálására kiküldött bizottmány, illetöleg a bizottmányi előadónak k. tanácsos dr. Knöpfler V.-nak fölolvastása és előterjesztése. Ezen bizottmányi terv nagyrészben megközelíti a néhai gróf Tholdalagi Ferencz által megpendített székelyföldi vasúthálózat tervét és ezen értelemben határozottat meg a fűlterjesztés a nmltgu kir. miniszteriumhoz.

A mai ülésben nevezetes tárgyak halmaza nem merült fel ugyan, de annál makacsabb és terjedelmesebb vitaközlásra nyujtott alkalmat a kebli költségvetés megállapítása, végre a tiszt, fizetések megállitattak csaknem azon arány szerint, a mint azt a kolozsmegeyi bizottmányi ülés a napokban meghatározta. Ekkor fölolvastatott a szavazatszedő bizottmány jelentése, melyszerint alkirálybíró lett Sándor László, pénztárnok Gálvali Zsigmond, ellenőr Orbán Miklós, ülnökök Fekete Károly, Antal János, gr. Tholdalagi Zsigmond, főügyész Csongvai Károly, mérnök Kis Gyula, állatorvosi állomásra általános szűtőbbséget egyik jelölt sem nyrvén, hétfőn ezen állomásra új választás leend, valamint évnegyedes bizottmányi jelen ülésünk cyclusának is berekesztése.

a pártoskodás emésztt lángját, kölcsönös szeretettel, s az eltérő vélemények iránti türelemmel és kimélettel nyulni az önkormányzat körébe tartozó tárgyak megoldásához, s egyfelől ernyedetlen fáradtsággal hordani a fűvény-szemeket azon nagy épülethez, melynek boltozata alatt kell hogy megpihenessen a sokat szenvedett nép, s békét és nyugalmat élvezze úgy a polgári és egyéni szabadságot, mint vagyonát, nehéz munkájának gyümölcsét biztosítva láthassa; másfelől a tanácskozásokban tanúsított higgadsággal és mérséklettel hiteles bizonyítványt állítani ki a nemzet politikai érettségéről, s tanubizonyoságot tenni arról, hogy e nemzetet sem a 17 éves szibbasztó télenség erejében, s szabadság szeretetében gyengíteni, sem az ébredésnek meglepő hatása, tettek után sovárgó lelkét, erejét fellümlölő merényletekre ragadni nem képes.

„Ugy tetszik nekem — így folytatja — midőn e gyűlésen s hazánkknak újra ébredt alkotmányos életén végig tekintek, hogy mi egy régóta zátonyra akadott hajót bocsátottunk a sik tengerre, melyen az útasok lelkök hő vágyával sietnek a part felé, s mégis szorult kebellet tekintenek szét — aggódnak, hogy a lassu haladásban elkésnek a parttól, és mégis remegnek, hogy sebesen haladó hajójuk szirthez ütközik, vagy kiköt ugyan, magában a hajóban is táplált idegen óhajások és törekvések végeztéljénál, de a part, melyhez eljutott, nem azon part lesz, melynek elérése édes reményében a hajónak megtartásáért azok küzdöttek, kiknek nagy részét a küzdelem alatt vagy a reményvesztés kétségbeesése, vagy a munka és küzdelem nagy terhe a hullámok sírjába temetett.

Mert ki tagadhátná, hogy a magyar alkotmány hajójában idegen partok felé gravitáló törekvések igenis vannak, és pedig oly nagy mennyiségben, hogy az általunk óhajtott partnak elérésére még most is és bizonyára még sokáig fajunk összes erejére, s legkisebb tényezőjének is közreműködésére van mulhatlanul szükség.

De ha a biztos kikötés reménye nem ment is az anyai hajótűrést szenvedett multnak tapasztalataiból merített aggodalmaktól, van mégis, mi az óhajtott part elérését biztosítja; mert a törvény szabványai mint megannyi tűzszlopok világítják, s jelölék ki az utat, melyen a hajónak a tenger hullámos kebelét kitérés nélkül hasítani kell, s nincs ok kétkedni abban, miszerint a nemzet, míg egyfelől lankadatlan éberséggel ellenőrzi a kormányost, hogy ama tűzszlopok által kijelölt iránytól el ne távozzék, addig másfelől kitartóan elég észélyes és óvatos lesz akadályokat nem háritani a kormányos elibe, s nem kívánni töle azt, hogy erejének túlbecsüléséből felkeresse a szirteket.

A közhelyesséssel fogadott jeles megnyitó-beszéd további folyamán általános vonásokban előterjesztés tétetett a tisztség és a törvényszék eddigi munkásságáról, megemlítve lön a szék új zászlójának hazaszállítása iránt tett intézkedés, a banderialisták költségrovatala felolvastatván aljegyöz Sz. K. által, mely 100 s egy néhány frt kivételével befizetve s a kölcsön törlesztve van. Továbbá főkirálybíró ö mlga a szék szellemi és anyagi belállapotát érintvén előterjeszt, hogy a 18 éves abnormis provisorium felismerhető káros befolyással lévén a közkerülségre, ezen retrograd mozzanatot feltartóztatására a különböző nemzetiségek és vallások gyakorlati jogainak fenntartása mellett mindenekelőtt a falusi népiskolák szervezése, rendbehozatala és gyámolítása a bizottmány hazafi kötelem közt a legstűrgősebb teendőik egyike. A jeles elnöki előterjesztés egyszersmind tervet és jűvedelemforrásokat mutatott fel ezen üdvös célnak elérhetésére s ezen előterjesztéssel kapcsolatban rűgötön elfogadva is lön egy számos tagu bizottmány, melyhez főkirálybíró úr elnöksége mellett az öt esperest, több jeles tanár, lelkes és vidéki szakértő szűlök kinevezettek. Megemlített mint székünk közigazdaszatát sújtó sajnos jelenség a dühögő marhavész, melynek alkirálybíró B. K. felolvasása szerint a vész-bizottmány legerélyesebb intézkedései daczára is eddig 250 db marha esett áldozatul. Végül a jegyzőkönyv megvizsgálására egy bizottmány, valamint a feliratok elkészítésére hasonló minőségben főjegyöz Filep A., Mentovich F., Komáromi F. és Szentiványi K. ajánlatván, elfogadtattak.

Most következett a kormányi rendeletek és leiratok fölolvastása, és most lön határozottan fölismarhető ezen szék közöségének valódi alkotmányos és az országgyűlési többség politikájával ugyanazonos meggyőződése; némely rendeletek fölolvastása alkalmával, jelesen az 1867-dik évi XII. törvényoziknek ünnepléses és szűröl szóra történt olvasása folyamán, midőn a királyi eskű hangoztatnék, ö Felségét sokszorososan megéljenzeték, valamint királylőnékat is, midőn ö Felsegének az ország által fölajánlott ajándékról szűlő törvényozikk olvastatott.

Olvastatott egy rendelet, melyben a törvényhatóságok figyelmeztetnek, hogy Alexandriában számos magyar, s jelesen székely származásu nők téves és bűnös életpályára jutván, ezen a nemzeti erkölcsiség rovására eső ültőlől figyelmeztetnek is az útlevelek megajánlása körűli óvatosságra. A fölolvastással kapcsolatban Berzenczei L. indítványozza, miszerint föliratilag kérjük meg a miniszteriumot, hogy az ily szerencsétlenek sorsa, valamint a nem-

ily kedvezően nem nyilatkozhatok. A pártoskodási szenvedély, mely nem egyedül a megye körében, hanem hírlapok utján a közös haza előtt is nyilvánult, és melyet értekezleteken békítő nyilatkozattal mindannyiszor csillapítani törekedtem, nem egyedül a kedélyekre hat igaztölal, hanem a megye jó hírnevének és ezen gyűlés tekintélyének kisebbitését is vonja maga után. Azért, mint e gyűlés elnöke, kinek önökkel közös kötelessége, ezen megye becsülete és a bizottmányi gyűlés tekintélye felett örködni, felkérem önöket, saját és e gyűlés tekintélyének érdekében, sziveskedjenek tanácskozásaitak úgy folytatni, hogy még ürügy se szolgáltatassék kisebbitő hangon szűlhatni eljárásunkról, és engemet nem azon kényszerűségbe hozni, hogy elnöki jogommal élve kénytelenittem a rendet fenntartani, hanem elnöki kötelességem teljesítésében szives jóakarattal, bizalmukkal istapolni!

3. Olvastatott kir. biztos gróf Péchy Manó ö nagyméltósága leirata arról, hogy a közelebbi bizottmányi gyűlés felterjesztett jegyzőkönyvéből a magas belügyminiszterium megelégedve látta át a gyűlés hazafias irányu higgadságát, valamint örömmel fogadta a bizottmány részéről kifejezett bizalmi szavazatot is. Továbbá a kir. biztos leirat tudatja, hogy — miniszterialis intézkedés nyomán — a székbe csak egy pénztárnok, s mellé egy-nok állitassék. Egyszersmind a költségvetés elkészítését, s jűvábágyásra felterjesztését is sürgeti.

Tudásul vétetett, s rűgötön tárgyalása sürgetetvén (a 4. pont szerint).

5. Indítványoztatott, hogy a pénztárnok megválasztása, a még fennálló adóhivatalokkal szemben, költséges oknéküliség lévén, feliratilag kéressék meg a magas miniszterium, a már megválasztott két pénztárnok beigtatására, s a szükségfeletti adóhivatalok megszüntetésére.

Határozatott az írásba foglalt indítvány felolvasása. Mely is (a 6. pont szerint) felolvastatván, a felirat határozatilag kimondatott, elnök ö mlga némely módosító észrevételeinek elfogadása mellett (a 7-dik pont szerint).

8. A költségvetés kidolgozására bizottmány neveztetett ki; elnök: Cseh Ignáz; tagok: Székely Gergely, Domokos Mihály, Donát József, Tuson János, Fűldes Bálint.

9. Királyi biztos ö nmltga leirata szerint, a koronázás és evel kapcsolatos kegyelmi tényékből kiinduló hódolatí felirata a közelebbi gyűlésnek ö Felsegeik által legkegyelmesebben fogadtatott.

Hódoló tisztelettel kedves tudomásul vétetett.

10. A közös országgyűlésen hozott és királyilag szentesített, s miniszterelnöki ellenjegyzéssel ellátott törvényozikkek egy példányának a szék részére megküldése adatik elő.

Eljenzések között vétetik tudásul.

11. Hivatalosan megküldött egy arany és egy ezüst példány koronázási érmek mutattattak be a gyűlésnek elnökileg.

Szives köszönettel fogadtattak.

12. Nmltgu kir. biztos 3 rendbeli leiratra fektetett véleményezésök folytán elnökileg megbízott Szentiványi József és b. Rauber Ottóknak, kik az Ilyefalva városi és székreszi polgárainak egy városi összes közöségge egyesítését érelyesen keresztűlvittek, a gyűlés beléjegyezett, hogy az 1848-ki 23-dik törvényozikk II dik tétele Ilyefalva egy törvényhatóságga alakuljon rendőri, büntető és magánjogi tekintetben, saját kívánata szerint, a mint ez történt volt ezelött S. Szt. Györgygyel és K. Vásárhelylyel is.

14. Magas főkormányzékíki rendelt olvastatik, mely szerint a törvényszéki ülnökök között a megállitott rendes fizetés újabb beosztása; változtatása, csak a gyűlés okadatolt előterjesztésére tétethetik.

Határozatott, hogy a beosztás ugy maradjon, mint már elrendeltetett.

15. Egy folyó évi július 3-diki magas főkormányzékíki rendelt olvastatik, melyben Baráth városra nézve egy külön vásárvám tariffa elkészítése a szék közöségére bizatik.

Határozatott, miszerint hasonló káros előjogok támogatásához a gyűlés nem járulhatván, mint-hogy a városoknak vámolás nélkül is megvan a haszna a vásárok megtartásában, kir. biztos ö nagyméltósága megkérendő, addig is, míg törvényhozás intézkedőék, felszűlítani a városi hatóságokat vámolási előjogaik kimutatására, s az e tekintetbeni visszaélések megszüntetésére.

16. 17. Bemutattatik közlekedési miniszter ö nmlgától megküldve az erdélyi vasúthálózat rajzterve, egy emlékirattal. Evel kapcsolatban kihallgattatnak Turi Gergely és Tuson János, kik a brassói iparkamarának e tárgyra vonatkozó ülésében, mint az oda meghívott szék részéről kinevezett biztosok jelenvoltak; fel is olvastatott az iparkamarának a több törv. hatóságok küldötteivel együtt tett fűlterjesztése a hongyléshez.

Minden e tárgyra tartozó írományok átdatata véleményezésre egy bizottságnak, melynek elnökűl: Turi Gergely; tagjauil: b. Apor József, Benkő Pál, Kovács Dániel, Kőnczei József, Lányi Sándor neveztettek ki.

18. Előterjesztetik a kultuszminiszter ö nmlga népnevelési terve.

Melyről véleményezni bizottmány neveztetett; elnök: Gidófalvi László; tagok: Vajna Sándor, Szentiványi Ignáz, Forró Ferencz, b. Rauber Ottó, Kiss Mihály, Demeter Sámuel, Avét István, Kapatán Márton.

19. Több megyék átirataira, s a kérvényekre véleményezni.

Bizottmány nevezett Gyárfás György elnöke alatt: Vajna Károly, Gál Elek, Domokos Ferencz, Finta János, Ince József, Turi György.

20—25. Elnök ö mlga kitűzi a sepsiszei királybírói választást, a Székely Gergely lemondása következtében. A gyűlés tudatni kéri a lemondásokat. Elnök ö mlga — mint mondá — maga sem lévén e felől tisztában, utasítja a tudványokat Sz. G. hez magához. Sz. G. okadatulja lemondását hivatalársai surlódásokkal, melyekből kölcsönös félreértések merültek fel, s tán túlzékonykedés is ezeket érlelhette. Indítványoztatik az erre vonatkozó iratok előterjesztése. Elnök ö mlga kész azokat felolvastatni. Indítványoztatik átadni azokat egy bizottmánynak megbírási végett. Elnök ö mlga — hivatalos állását tekintve — az e tárgybani iratok felett bíraskodni a gyűlés hatáskörén kívülnek nyilvánítja. Ebben a gyűlés meg is nyugodott. Több sepsiszei tagok Sz. G. okadatulja lemondását kívánják felkiáltás útján. Szózatolás rendeltetik délutáni 4 órára a gyűlésteremben a sepsiszei választók által; választató bizottság elnökül neveztetvén ki: Henter Sándor; tagjaul: b. Rauber Ottó, Ujvárosi Ferencz, Gidófalvi János, Száraz György, Vajna Károly, Csiszér Gábor és Szinte László.

A gyűlés eloszlott délután 3 órakor.

Másnap folytatott, csakugyan gr. Kálnoki Dénes főkirálybíró ö mlga elnöke alatt, mikor is, a tegnapi jegyzőkönyv felolvasása és a kijavítások után, (28 pont szerint.)

29. Elnök ö mlga szükségesnek látja a vasút kérdésében tegnap kiküldött bizottság munkálatait elővenni, hogy egy kinevezendő más bizottság által a felirati terv még jelen ülésre beadathassék.

A gyűlés örömmel fogadja a miniszteri előterjesztést, de nem lévén még tudva, hol akarja az oláh kormány tervezett vasúttal a magát egybekötni, kívánja megkérni a magas kormányt, hogy a tervezett vasútvonal mielőbbi kiépítésénél székünk érdekeit szem előtt tartani méltóztassék. Egyszermind a brassói iparkamara tegnap felolvasott feliratát meglehetősen mellett, azon kérésével ajánlja az illető miniszteriumhoz, hogy a kolozsvár-brassói vonal kiépítését a nagyváradi kolozsvárral egyszerre fogantatva vétetni méltóztassék.

30. A pénztárnokságot illető feliratfogalmazás beadatván, a gyűlés elfogadta, a fömlgu miniszteriumhoz küldendőleg.

31. A nevelésügybe kiküldött bizottság beadta jelentését; mire

Határozatott: A gyűlés tisztelettel veszi kultuszminiszter ö mlga intézkedését, hanem az illető vallásfelekezetek eljárásai nyilatkozatainak megjelenéséig e kérdést nyitkérésül óhajtja hagyni. Azonban a nevelésügy előmozdítására égető szükségnek látja, a gyermekek iskolába küldetését — az eddig fennállott szabályok értelmében — tisztség útján szorgalmazni.

32. Háromszék tisztí névsorát minden egyes megyének megküldetni ajánlja elnök ö mlga, s e végre ennek kinyomtatását véli szükségesnek.

Elfogadtatik, s az intézkedéssel elnök ö mlga megbízatik.

33. Olvassatik Maramaros megye kérvénye a m. kir. miniszteriumhoz, a marha- és konyhasó árának alábbszállításáért, és a sóvali szabad kereskedésért.

A gyűlés — a helyzet nyomozó szükségéből és történelmi adatokból kiindulva — Maramaros kérvényét nagy érdekléssel osztja, s a só iránti országgyűlési óhajtott határozat sürgetését e megye országgyűlési képviselőinek figyelmébe ajánlotta.

34. Hasonlóan a zemlénmegyei átiratban szorgalmazott részvétre a nemzetiségi kérdés tárgyában.

A gyűlés egész részvétellel nyilatkozik, a tárgyat melegen ajánlja országgyűlési képviselői figyelmébe.

35. Vas megyének közgyűlései tartásáról, 36. Küküllőmegyének az osztrák törvény és perrendtartás megszüntetése szorgalmazásáról, 37. Békés megyének a katonai hatóságoktól a megyei hatóságokhoz magyarul teendő levelezéséről, 38. Heves és K. Szolnok megyéknek törvényszékeik pecsétnyomói ez évben keletkezéséről tett átirataik részint pártolásban részesültek, részint illetőleg tudásul vétettek.

39. Pesten állatgyógytan tanulandó Popólczi Tamó Andrásnak megengedettet a gyűlés által, Orbai székben kéregetés mellett segélyt gyűjteni, reversalis mellett az iránt, hogy a gyűlendő segélypénzt kirekesztőleg az állatgyógytan tanulásának előfordulásakor fordítandja költségei fedezésére.

42. Kökösi községe nagy elismeréssel tünteti fel a gyűlés előtt dultó Bong Zsigmondot, ki a nevezett községben dühöngött marhavész elfojtása körül nagy erélyével hálás elismerést nyert.

Ez elismerést a gyűlés osztja, s tanusított erélyét ismert büzgalmától továbbra is elvárja.

44. Olvassatik a vasút ügyében elkészült felirat.

Elfogadtatik.

45. Olvassatik a költségvetési bizottmány véleményező jelentése, s evel kapcsolatban indítványoztatott, hogy a törvényszéki és bürtön-épületek igen szűkek lévén, kéressék bürtönül a felsőbbeségtől a volt székelyhuszár ezred törzskari épülete,

így K. Várhelyen is a kézi széki egyesülés szállítására az ott treshen álló feles számú kincstári épületekben.

Határozat: A képv. bizottmány az 1867-diki költségvetési összeget az 1868-dik évre is fenntartani véli; azonban a f. évi jul. havi határozatához képest, a már felajánlott pénztárnokok, dultói segédek, orvosok, királybírói irnokok és törvényszéki segédzsemetényzet illetményeire nézve is — mennyiben e helyek betöltetnének — méltóztat a magas miniszterium figyelemmel lenni, s a lehető fedezésre egy általányi meghatározni. A törvényszéki s bürtön helyorségekre nézve felolvasott felirat elfogadtatván, kapcsolatban ez is sürgetessék sikerítettetni.

46 47. A sepsiszei királybírói választás végrehajtott szózatolás által, s az eredmény: nyert Székely Gergely 236 szózatot, Vida Dániel főjegyző 58 at, Gidófalvi László 1 et. Az általános többség a Székely Gergelyé.

48. Előterjesztetvén, hogy a 80 kupa pálinkafőzés megszüntetett volna:

A tisztség felkérteni határozatott a szó alatti megszüntetés megszüntetésére közbejárni.

49. Indítványoztatott sürgetni az Előpatakig hozott táviradonak S. Sz. Györgyre és tovább kiterjesztését.

Elfogadtatik, s létesítésére gr. főkirálybíró ö mlga felkérte.

50. Indítványoztatott, hogy mintán az 1861-ki 1/8 adó tárgyában leérkezett miniszteri rendelet szerint, a követelt bélyegilletékek nem engedettek el, a képv. bizottmány, az 1861-diki alkotmányos tisztviselők nyomozó helyzetének tekintetbevételével, ez ügyet magáévá téve, a fömlgu miniszteriumnál eszközöljön kívánt eredményt.

Határozatott főkirálybíró ö mlga megkérni, hogy a bizottmány nevében a szükséges lépéseket megtegye; kiemelve 1. a tisztikar akkori csekély fizetését, 2. az akkori felesleges több című költségeket, 3. hogy a magánosokra eső bélyegdíjakat a tisztikar követelni nem lehet.

51. 52. Indítványoztatott tiszteletbeli jegyzők kinevezése.

Kinevezettek t. főjegyzők: Domokos László és Kovács Dániel; t. aljegyzők: Hollaki Átila, Maurer Viktor, Szörsei Elek, Szörsei Géza.

53. Kir. biztos gr. Péchy Manó ö mlga — mint kinek Erdély és székünk irányában elismerendő érdemei vannak — egy bizalmi felirat indítványoztatott.

Közörmömmel fogadtatik, s a felirat felterjesztésére gróf főkirálybíró ö mlga bizatott meg.

54. Az elnöki gyűlésnyitó beszéd jegyzőkönyvébe igtattatik indítványoztatik.

Közhelyeslés.

55. Olvassatik a mai tárgyalások j. könyve.

Némely lényegtelen észrevételek után helyben hagyatott.

Be lévén fejezve a tanácskozások, elnök főkirálybíró ö mlga meleg szavakkal köszönte meg a bizottmánynak a közügyek iránt tanusított figyelmét és buzgalmát, s azon elismerésre méltó higgadt magatartását, mely e gyűlés folyama alatt feltűnt; a tagokat ezutánra is egymás iránti testvérségi egyetértésre híván fel, midőn éppen Pestre a közös hongyűlésre köteleességszerűen menendő, hogy ott is a honfi nevezetnek megfelelően: bizosítsa a képv. bizottmányt, miképp távollétében is nem szünett meg folytonos éber rokonszennel kísérni a szék anyagi és szellemi érdekeit, kikérvén személye iránt továbbra is a bizottmány szives jóvoltát. Efel főkirálybíró ö mlga lelkes éljenzések között eltávoztván, a bizottmány eloszlott.

Közl: Kiss Mihály.

KÜLFÖLD.

OLASZ ÜGYEK. Előterben áll a conferentia kérdése; — de e részben még semmi döntő nem történt. Azon hír, hogy Anglia és Oroszország a conferentia székelyévé Rómát nézték ki, semmi alappal sem bír: annyival kevésbé, mert az angol közvélemény hangosan kívánja, hogy a conferentia összeülése előtt az egyházi államot a francziák hagyják el. Éppen oly kevésbé eldöntött dolog az, mit a „Patrie”-ban olvasunk, hogy annak székhelye Páris fogna lenni. Egyébiránt a franczia kormány bizonyos előterjesztései a dolgok folyamát siettetni fognak; sőt, mint ugyane lap írja, Nigrát Londonba várják, ki meg van bizva alkudozni az angol kormánnyal a conferentia ügyében, s kijelenteni, hogy Olaszország elvben elfogadja a conferentia projectumát.

A pápa nov. 13-án fogadta a Faily tábornok által bemutatott franczia tisztikart; midőn is a brnk elmondá, hogy e sereg szerencsésnek érzi magát, hogy ő volt hivatta a pápa ügyét védelmezni. A pápa meglepődését fejezte ki, hogy franczia hadaktól van körülveve szemben a veszélyekkel, melyek a pápai trónt körülveszik, s köszönetet mondott a seregnek, a franczia kormánynak, Francziaországnak s fejének, ki őket küldte. Azt mondá, hogy Olaszország is hasonló hálával tartozik, hogy az anarchistáktól megszabadult, kik a rablás és pusztítás zászlóját lobogtatták. Panaszkodott, hogy az olasz kormány zabolátlan csapatokat használt invasionalis terve előréseül. Kiemelte a kis pápai

sereg vitéltségét s hűségét, mely a pápának megmaradt kis darab földet védelmezte, hogy az egyházi tekintélyét szabadon gyakorolhassa. Továbbá beszélt Francziaország s a világ katolikusainak a pápa mellett tartott tüntetéseiről, s megáldotta Francziaországot, seregét, kormányát, annak fejét és ennek családját.

A pápai kormány, úgy látszik, hajlandó lesz engesztelődesi politikát követni alattalói irányában.

A mentanai csatáról az olasz lapok még mindig közölnek újabb részleteket. Garibaldi — mint minden nyilatkozatából kiténik — nem hitte, hogy a francziák tényleg intervenáljanak. Ö 30,000 önkéntes élén, kiket pár nap alatt összegyűjthetni hitt, Rómát ostrommal akarta elfoglalni, s támadási pontul a Porta Pinciana és a Porta Salava közti részt szemelte ki. Midőn Monte-Rotondóban a franczia „Moniteur”-t olvasá, mely a franczia csapatoknak Civita Vecchiában való partraszállását jelenté, még mindig azt hitte, hogy csak a „pápai zsoldosokkal” lesz dolga. Sőt oda nyilatkozott, hogy esztelenség lenne a jelen viszonyok közt háborút akarni kezdeni oly nagy nemzet ellen, mint Francziaország.

Mentanában, hol mintegy 2000 önkéntes maradt vissza, 4-kén reggel még keményen folyt a dolog. A zuávok ugyanis nagy pusztítást tettek a helységben s a garibaldistákon kívül sok lakost is vitték magukkal foglyok gyanánt. Innét van, hogy a Rómába hozott foglyok közt oly sok pórruhás egyént láthatni. A mentanai lakosságnak a garibaldisták nem tetszettek, de még kevésbé a pápai zuávok. A francziák iránt nagyobb bizalommal viselkedtek; a katonák fegyelmességük és maguk viselése által hamar megbarátkoztak az emberekkel. A halottakat a csatáren már mind összeszedték és eltemették. Holttesteket még két három nap mulva is találtak a szőlőkben. Mindenütt golyók nyomai, összetört fegyverek, fekete, megaludt vértócsák. Monte-Rotondóban a Piombino-palotában 3000 fegyver van letéve, melyeket a csatáren szedtek össze. E fegyverek legnagyobb részét régiiek, nehezek és rozsz karban vannak.

KELETI DOLGOK. Mint az augsburgi „Allg. Ztg.”-nak Belgrádból f. hó 3-ról írják, a török kormány utoljára küldött erősítéseket Tultsába, Rustsukba, Nikapolba és Widdinbe. — E rendszabályt egy másik rendszabályval kell egybeállítanunk, ha meg akarjuk érteni. Megerősíthetem t. i. a „Nord” által közölt ama hírt, Monastirban egy 25 ezer emberből álló tábor fog felállítani; mely intézkedésből világosan kivehetni, hogy Törökország nem tartja lehetetlennek Oroszország újabb actióját a Duna mentében, melyet azután Bulgária, Thessalia és a Pyraeus fölkelése követne. Oroszország ezzel valóban nem kevéskedhetik soká, ha a benső nyomásnak nem képes ellenállani.

E hír annyival inkább bír valószínűséggel, minél inkább kezd lábra kapni azon feltevés, hogy Oroszország Görögország új királyját nem fogja Athenébe küldeni a nélkül, hogy a hellenek érdekében egy hatalmas diversiot ne csináljon Törökország ellenében. Ily esetben nem szabad a keleti kérdést egyedül Kandiára szorítani, hanem meg kell gondolni a voloi tengeröblönl, s a Bulgáriában történhető dolgokat. Utóbbi annál könnyebb, minél inkább el vannak a bolgárok szánva, a harcot télen át is folytatni. Ujabbán Zsófia mellett ütköztek össze a felkelők a török csapatokkal. Ebből láthatni, hogy a dolgok igazán komolylyá kezdenek válni, mihez még az is járul, hogy a szerbek, habár jelenleg hallgatnak is, a rajtuk ejtett igazságtalanságot Rustsuknál nem fogják oly könnyen elfelejteni.

Azon tagadó válasz, melyet a kandióta népesség Ali basa legújabb engedményeire adott, az „Indépendance belge”-ben egész terjedelmében olvasható. A lakosság e levelet másolatban a herakliumi helytartónak is megküldte; valamint hogy a hatalmasságok al-consulaihoz is intézett egy nyilatkozatot, melyben kimondja, hogy ő a harcot folytatni kész. Mind a három nyilatkozat a dac és törhetlen erő jellegével bír, melyet eddig semmi sem volt képes megtörni. Kivehető ezekből, hogy Ali azon állítása, miszerint a fölkelést csak egyes idegen portyázók szítják, teljesen alaptalan, s hogy a kandiái keresztények készebbek meghalni, mintsem megadni magukat. Egyedüli mentő eszköznek a görög királysággal való egyesítés mondatik.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kedden, mint ö Felsége, a Királyné nevenapján az akadémiai templomban ünnepléses isteni tisztelet tartott, melyen a hivatalos, egyházi és tudományos testületek vettek részt. A szertartást városunk köztiszteletben álló plebánusa Lönhard Ferencz végezte. Délben királyi bizos gróf Péchy ö mlgnálán diszebed volt, a hol ö mlga egy lelkes és szép toasztot mondott ö Felségére, hazánk s minden nemzetiségek és vallások védangyalára, mit a jelen voltak fennallva hallgattak meg s lelkesen háromszorosan megéljenztek.

— Hazánk legjelesebb jogtudósa, Dóza Elek nires többé; tegnap a következő szomorú telegramot kaptuk: Pest, nov. 19. Hazánk elveszté legnagyobb jogtudósát. Dóza Elek marosvásárhelyi képviselő s a képviselőház alelnöke ma

dél előtt 11 órakor megszűnt élni. Porai e hó 22-én indítottak Pestről Kolozsváron át Maros-Vásárhelyre. E haláleset minden köreinkben mély részvétet ébreszt.

— Tegnapelőtt egy az előkelőbb körökhez tartozó nő ölte magát a Szamosba, holttestét ugyanaz nap este fogták ki a város alsó végén. A szerencsétlen elmebetegségben szenvedett, mi állítólag kétségbeesett lépésének is egyedüli oka volt.

— A honvéd segélyegylet javára tartandó bál egyik háziasszonya a lelkes honleány gróf Eszterházy Kálmáné ö naga, a másik Csulak Dánielné úrasszony lesz.

— Görgeinek a napokban Pesten néhány hevesebb vértü fiatal ember macskazentét adott, minek következtében e demonstratiót mintegy elleszülőzandó, számos látogatót kapott a legelőkelőbb körökből; a látogatók kitüntették, hogy a látogatót nem itélik el, s a királyi megkegyelmezést reá is kiterjesztettek hiszik. Maga a „Hon” is felszólalt a demonstratio után, s a balpárt minden solidaritását az eseményre visszautasította. — Görgeiről lévén szó, megemlítjük a meglehet hibáján kívül népszerűséget vesztett tábornok azon óhaját, hogy hívassék össze a honvéd bajtársakból egy haditörvényszék, mely itéljen tette fölött.

— A pécsi választásról mindig több részletet hoznak a lapok, melyekből kiténik, hogy 1057 választó közül, felénél több, 807 nem vett részt a szavazáson, s 700 szavazat közül 591 Kossuthra, 109 Bubregh Mihályra esett.

— (Necrolog.) Özevgy bagaméri Virágháti Józsefné, született árkosi Tóth Borbára, saját s kilelez kedves gyermekei közül már csak egyetlen élő leánya: Judit nevében megtört szívvel jelenti, hogy hön szeretett utolsó fia, bagaméri Virágháti Farkas, a nagyenyedi nemes tanács s ref. egyház közszeretett főjegyzője, nincsen többé! Egy hónapok óta sorvasztó tüdővész f. hó 8-kán délutáni egy órakor kéréllhetlenül kioltá az alig 48 éves drága életet. Nincs többé a szilárd jellemű, classicus miveltégtől, minden szép, jó és nemes iránt lángoló, tevékeny hazafi s emberbarát; ki az országos viharban elpusztított szülővárosának mindenünnen vérző sebeit kötözgetni, a gyászos romokat elhordani, utcaút, vizeit szabályozni meg halálos betegsége alatt sem szűnt meg; kinek szakértelem és igazság vezette jegyzői fényes tolla e város zöld asztalánál s minden nemes vállalatánál az éltető és melegítő szellem vala. Elköltözött szép lélek, a viaszgaltatlan édes anya s feláldozó hű testvér mellett rokonid, barátid, hivatalársaid s az anyyi jótékonyágban részesült szegények zokogva mondanak utolsó Istenhozádót. „Emlékeztben leszesz, mert őrös leszen a te helyed.” (1. Sámuel, 20. 18.) Hült tetemei folyó hó 10-kén, délután 2 órakor egy templomi rövid szertartás után kisérőnjük elhunyt atyja s testvérei porai mellé, a köztemetőbe. Alma csendes legyen, sirja felett a jök emlékezet fog lebegni! Nagy Enyeden, nov. 8-kán, 1867.

— (Necrolog.) Kocsis Róza, már özvegy Gámán Jánosé, a maga; gyermekei: Irén, Róza, Jolán és Dezső; anyósa özv. Gámán Antalné; sógora Gámán Zsigmond s ennek neje Szabó Józsefa, ugy szintén testvérei s mindkét ágon levő rokonok nevében a pótolhatlan vesztéséig vigasztalan fájdalommal jelenti, hogy forrón szeretett férje Gámán János nincs többé! A nyolcz éven át boldog, hű férj, gondos családapa, jó gyermek, gyöngéd, szerető testvér, hű rokon, jó barát és szorgalmas, munkás polgár, csak 37 évre terjedt életét folyó hó 19-kén alig pár napig tartott tündörlő oltá ki. A kiszendettnek hült tetemei f. hó 21-kén d. u. 3 órakor fognak hidutzai 313. számú lakáról rövid ima után az örök nyugalomnak átadni, lelkeért pedig az engesztelő áldozat az élet és halál kéréllhetlen Urának másnap d. e. 10 órakor a kegyesrendiek templomában lesz bemutatva. Kolozsvárt, nov. 19-én, 1867.

— A levelek és távsürgönyök bérének lezállításáról szóló hírt az „Esti Lap” biteles értesítés alapján meghadudtolja.

— Zágrábból sürgönyzik a „P. Lloyd”-nak, hogy az országos hatóság az elkészült zágrábi választójegyzékeket megsemmisítette, mert a törvény ellenére oly censusra voltak fektetve, mely által az unio elleneinek akartak előnyt szerezni.

— Madarász József újévtől fogva hetilapot fog kiadni, mint a „M. Ujság” jelenti, „a nép értelmésítése végett.”

— A „postai rendelvevények” lapja után közöljük a következő rendeletet: „Azon tapasztalás tetetett, hogy a postahivatalok a levelezések és hírlapok útírányok szerinti osztályozása körül bűntetésre méltó könnyelműséggel járnak el; s ennek következtében igen gyakori az eset, miszerint tökéletes, pontos és kiigástanul czimiratokkal ellátott oly levelek, melyeknek rendeltetési helyei a kezelésnél naponként előfordulnak s általán ismeretesek, tévesen és oly módon utaltatnak, mely kétségtelessé teszi azt, hogy az ilyen hibák kizárólag a kezelők vétkes gondatlanságának rovandók fel. Minthogy pedig a panaszok az ily téves és rendetlen irányítás miatt napról-napra szaporodnak, ezuttal a postahivatalok szigorú köteleességévé tetetik, hogy a levelek- és újságlapoknak útírányok szerinti rovatolására a lehető legnagyobb figyelmet fordítsák, s általán mindent elkövesenek, hogy

ezenal hasonló rendeltetések, melyek a közönség méltó bosszankodását idézik elő, végkép eltávolításának, s hogy továbbá a postaintézetek feladatuknak és a közönség azon jogosult igényeinek, hogy leveleit, hírlapjait és más postai küldeményeit, általában véve biztosan és a kellő időben kézhez vehesse, mindenkor és minden körülmény közt lelkiismeretesen megfeleljenek. A jelen rendelet pontos teljesítése céljából a postaigazgatóságok a tudomásukra jutott minden egyes rendetlen irányítás alkalmából a hibás félnek kipurhatolása végett rögön és a legrövidebb úton szigorú nyomozást rendeljenek el, s a tettet érzékeny bírsággal fenytésék meg, mely bírságot elengedni semmi szín alatt nem szabad, s melyre nézve az igazgatóságnak a tisztí utasítás 12-dik §-ában engedélyezett elnézési joga eltöröltilik; ismételt esetekre pedig a fegyelmi büntetést alkalmazzák. Az átvonatoló és leadó postahivataloknak szigorúan meghagyatik, hogy az észrevett hibás irányításokat esetről esetre, a tettesnek kinyomoztatására szolgáló adatokkal együtt, az illető postaigazgatóság tudomására juttassák, anynyivalinkább, mert az ily följelentés elmulasztása, mivelhogy csak egyes hanyag postahivatalok gondatlanságának palástolására szolgál, ugyanazon bírsággal fog megrovatni, mint a téves irányítás. Ezenfelül a postaigazgatók az igazgatóság székhelyén levő postahivatalokat szigorúan kötelezzék arra, miszerint a levélosomagok átvizsgálása az illető hivatali és osztály-elöljárók által pontosan végrehajtassék, és az illető hivatali és osztály-elöljárók minden egyes helytelen újtjelölésért csakugy, mint a közvetlenül hibázó tisztviselők, felelőssé fogván té-

teni, ha a teendő nyomozásból kiderülne, hogy az előírt ellenőrzést elmulasztották.

— A nagy-váradi piaczon közelebről a következők árak jegyeztettek: Tisztabúza első osztályu 5 frt, 2-sod oszt. 4 frt 30 kr, 3 ad oszt. 3 frt 80 kr; kétszeres búza 1 ső oszt. 3 ft 70 kr, 2-od oszt. 3 ft 60 kr, 3 ad oszt. 3 ft 40 kr; rozs: 1-ső rendű 3 ft 40 kr, 2-od rendű 3 ft 20 kr, 3-ad rendű 3 ft; árpa: 1-ső rendű 2 frt, 2-od rendű 1 ft 90 kr, 3 ad rendű 1 ft 80 kr; zab: 1-ső rendű 1 ft 60 kr, 2 od rendű 1 frt 50 kr, 3 ad rendű 1 frt 40 kr; tengeri: 1-ső rendű 2 ft 80 kr, 2 od rendű új 2 frt 60 kr, 3 ad rendű új 2 frt 30 kr; borsó 6 ft; lenese 6 ft; bab 5 ft; köleskása 5 ft; burgonya 1 frt 80 kr; 1 mássa lángliszt 12 ft, zsemleliszt 10 ft, fehéer kenyérliszt 8 ft 50 kr, barna kenyérliszt 7 ft 50 kr; 1 fuvar széna 2 ft 70 kr, szalma 1 ft 10 kr; szalonna 40 ft; 12 font zsup-szalma 7 kr, 3 font alomszalma 3 kr, 1 öl (6 láb) tüzi búkkfa 16 ft, tölgyfa 15 ft, cserfa 19 ft; egy font marhahús 16 kr, öntött gyertya 44 kr, lámpa-olaj 38 kr; ó-bőr icéjeje 20 kr, új bor 12 kr, pálinka 18 kr, szilvapálinka 42 kr, szesz 30% 22 kr.

Hivatalos értesítések kivonata.

Pályáz at. Az erd. kir. pénzügyigazgatóság részéről a dohány-áruda javaknak:

1. a nagy-váradi pályaudvartól a kolozsvári kir. dohány-áruda raktárba;
2. a kolozsvári dohánygyárból a maros-portusi, kolozsvári, nagy-szebeni, brassói és maros-vásárhelyi hazai dohány-áruda raktárakba s a körülmények szerint a kolozsvári dohány-áruda rak-

tárból a maros-portusi, nagy-szebeni, brassói és maros-vásárhelyi dohány-áruda raktárakba és onnan vissza tengelyeni szállítás végett az 1868-dik évre ezennel írásbeli ajánlat utjáni pályázat nyitattik. Az írásbeli ajánlat egy 50 krros bélyeggel ellátott iven állítandó ki, s a következőkkel írással kell hogy ellátva legyen: „Ajánlat a dohánytözsde-javak tengelyen szállításának átvételére, vonatkozással az erdélyi nagy-szebeni m. kir. pénzügyigazgatóságnak 1867. év october hó 15 ről 13,697/372. szám alatt közzétett hirdményére.” Mindenik ajánlkozó köteles, a törvényesen arra jogosított hatóság (tanács, községi előljáróság) által kiállítandó bizonyítványt arról előmutatni, hogy vagyoni állása rendezett, és hogy ismert becsületes-ségü egyén. Csak szilárdaságukról ismert vállalkozónál lehet ezen hitelesítvény benyújtásától elállani. Az ajánlatokat, legfeljebb 1867. év november utolsó napján déli 12 óráig, a hazai kir. pénzügyi felügyelőségek egyikének elnökségénél, vagy a pesti és temesvári pénzügyi felügyelőségekénél be kell nyújtani. Az ajánlatnak ugy kell szerkesztve lennie, hogy abban határozott és világos vonatkozás legyen, az ez iránti szerződvényi feltételekre, melyek ezen pénzügyigazgatóság, a hazai pénzügyi felügyelőségek és a pesti és temesvári pénzügyi felügyelőség igazgató hivatalánál kitérva vannak, s melyeket naponként a rendes hivatali órákban mindenki megtekinthet.

UJPOSTA.

— Pest, nov. 18. A képviselőház ma döntötte el a Böszörményi ügyet. Nyáry Pál szözlött először, s tiltakozott Böszörményi perbefogatása

ellen; Madarász és Várady Gábor hasonló nézetben vannak. Végül személyes szavazásra került a sőr s 183 képviselő a 10-es bizottság véleménye mellett, 88 elleue szavazott. 119 nem volt jelen az ülésen, 6 pedig nem szavazott. Így a perbefogatási engedély megadása a ház határozataként kimondatott.

— Páris, nov. 18. A „Patrie“ az idegen sürgönyökkel szemben azt állítja, hogy az értekezlet iránti javaslatot egy hatalmasság sem utasítja vissza. — A kamrákat a császár megnyitotta.

— Konstantinápoly, nov. 16. A szultán jelentékenyen megbetegedett.

A „K. Közlöny“ magán távirata.

Pest, november 20-dikán este. Holnap országos tanácskozás Dózsa Elek ünnepélyes temetése iránt. Pénz-teneken gyász-ünnepély; holttestemet szombaton indítják képviselők kíséretében.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Nov. 20-kán: 5% Metaliques 100 frt 57.—. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 66.50. Kamat 59.10. 1860. Kölcsön 83.40. Bankrészevény 688.—. Hitelintézeti részvény 200 frt 182.10. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 122.25. Ezüst 120.—. Cs. királyi arany 5.79.

Nov. 17-kén: Földtehermentesi kötvény Magyarország 72.15. Erdélyi 64.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS. (371) (1-3)

Sz. 3277. 1867. polgári.

Hirdetmény.

Nemes Kolozs megye törvényszéke közhírre teszi, miszerint a maros-vásárhelyi városi törvényszéknek 1864 évi october hó 5-kén 4612 sz. a. kelt jogervényes ítélete alapján Richtzset Zsigmond felperesnek 6000 o. é. frt. váltó tőke, ennek 1865 évi július hó 16-tól járó kamatja, a már eddig összesen 31 frt 44 krral törvényesített, úgy a jelenleg 15 frt 83 krral mérsékelt, nem különben az ezután felmerülő végrehajtási költségek erejéig alperes gr. Toldalagi Mihálynak már bíróság összeirt és az 1864 évi 579 sz. a. törvényszéki elfogadott becslési munkálát szerént összesen 118014 o. é. frt 17 kr. az az száztizennyolcz ezer tizenegy forint 17 krra becsült Nagy-Erse határán lévő következők helyirási számok alatti fekvőségek: 232, 233, 234, 235, 238, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 259, 279, 283, 296, 330, 331, 373, 380, 381, 382, 383, 404, 409, 410, 414, 452, 460, 474, 475, 479, 487, 496, 497, 517, 518, 580, 581, 599, 605, 608, 609, 610, 611, 613, 614, 619, 631, 642, 649, 650, 651, 652, 653, 657, 683, 684, 697, 705, 719, 766, 767, 890, 1027, 1053, 1086, 1263, 1269, 1270, 1271, 1286, 1363, 1515, 1518, melyek közül név szerént 327 hold 148 □ öl szántó, 230 hold 1304 □ öl kaszáló, 98 hold 1217 □ öl erdő, 5 hold 847 □ öl szőlő, 1 hold 287 □ öl legelő, 3 hold 160 □ öl nádas, 9 hold 1477 □ öl gyümölcsös kert, továbbá egy kétkerekű malom, valamint a 42, 43, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 61, 63, 74, 78, 81, 84, 91, 92, 93, 94, 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 35 számok alatt sövényházak, nemkülönben az udvarház, a hozzá tartozó mellék épületek; istálló, csűr, konyha, cselédház, gabonás, pálinkafőző sat. a törvényszék által megállított árverezési feltételek szerént leendő bírói elárverezése ezennel elrendeltetik, s annak foganatosítására két határnap tüzetik ki, u. m. **1868 évi január hó 8-ik napja és 1868 évi február hó 26-dik nap** mindenkor d. e. 9 óra ezen törvényszék 7 számú szobájában.

Miről a venni szándékozók oly képpen értesítettek, hogy az árverezni kívánók kötelesek a becsár 10% -át mint bánatpénzt a törvényszéki árverezési biztos kezéhez letenni, s hogy az 1-ső határnapon az elárverzendő fekvőségek, csak becsáron vagy azon felül, a második határnapon pedig becsáron alól is a legtöbbet igézőnek az árverezési feltételek szerént el fognak adni. — A többi árverezési feltételek úgy a becslési jegyzőkönyv is a hivatalos órákban ezen törvényszéknek bár mikor megtekinthetők.

A p. p. r. t. 509 §. szerént felhivatnak végre mindazon jelzálogos hitelezők, kiknek az eladandó jószág iránt bár mily jogzimen igényük, vagy azon betáblázás által nyert zálogjogos követelésük van, hogy ez iránti igényüket, oly bizonyosan az eladásig jelentsék be, mivel ebbeli elmulasztásuk következményét csak is önmagoknak tulajdoníthatnak.

Nemes Kolozs megye törvényszékének 1867 szeptember 28-án tartott üléséből.

713. Sz. 1867. (368) (2-3)

(286) (10-12)

A 29-ik kiadásban megjelent következő kitérő műnek **eredeti kiadása.**

Der persönliche Schutz,

Laurentius-tól, orvosi tanácsadó némi betegségekben, nevezetesen erőtlenségi állapotokban. Vastag kötet 232 oldalai és 60 bonczani képpel. Borítékban lepecsételve. Ára 1 tallér 10 ezüst garas = 2 frt 24 kr., minden nevezetes könyvkereskedésben folytonosan kapható.

Pesten Hartleben és társánál.

Óvatik ezen könyvnek különféle nyilvánosan hirdett — állítólag mesés szömu kiadásban megjelent — moszkoi kivonatától. **Az eredeti kiadást Laurentius-tól kell kérni, s arra figyelni, hogy az a mellékelt bélyeggel legyen lepecsételve.** Akkor megcsérélés nem fordulhat elő.

(365) (3-3)

Hunyadmegyében a pestesi-járásban kebelezett Bácsi helységének közbirtokossági itál árnálási joga folyó év deczember 2-kán a helyszínen tartandó közárverezés útján három évre haszonbérbe adatik, hozzá szöllani kívánók 100 frt bánatpénz kötelezetknek járulni — a feltételek helyben megtekinthetők, Dévai Nagy László urnál mint a birtokosság meg hatalmozatjánál.

(362) (4-*)

LIPCSÉBEN megjelent: 6-ik kiadás, 182 oldal. Ára csak 1 frt.

A férfiság. 1 frt 30 kr-nak bérmentes be-küldése mellett, e mű mindenkinék megkiltetik, de posta után vétel mellett nem. Továbbá:

Forrásként egy angol értekezletnek a híres Dr. Currius-tól Londouban, és németül a böszörményi börténél.

Az orvosi vezető a házasságközvetítésre és a házasságközvetítésre vonatkozó értekezletnek a híres Dr. Currius-tól Londouban, és németül a böszörményi börténél.

Ára 72 kr. bérmentes postai elküldéssel bárhova csak 1 frt. Postai utánvételt mellé semmi sem kiltetik. Mindkét mű kapható Bécsben Wenedikt Albertnél Lobkovitzér.

(367) (2-3)

Felhívás

a kolozsvári takarékpénztár alakító közgyűlésére.

A magyar királyi miniszterium f. évi július 2 káról kelt előleges engedélye alapján a kolozsvári takarékpénztár részvényeire az előjegyzés megtörténvén, az alakításra megkivántató ezer részvény alá van írva, — az előleges engedély tárgysorozatához képest közgyűlés tartása van napi rendben, melynek tárgya: az alapszabályok végleges megállítása.

A közgyűlés f. évi dec. 5-én d. u. 3 órakor fog megtartatni, Kolozsvár városa közgyűlési termében, melyre minden részvényes ezennel meghivatik. Hogy a t. cz. részvényes urak a gyűlésben résztvevessenek, felhivatnak: hogy az aláírások nyert előjegyzési nyugtáikat f. hó 30-ig az alapszabályszernt ideiglenes nyugtákkal kinyerélni, s arra a gyűlésbeni részvevethetésre szükséges igazoló jegyeiket a gyűlés előtti napig kivenni sziveskedjenek.

Kolozsvár, november 12. 1867

a kolozsvári takarékpénztár elnöksége.

KORBULY GERGELY, idgl. alelnök. KÖVÁRY LÁSZLÓ, idgl. titkár.

FÉRFI DIVAT RAKTÁR.

Alólirt tisztelettel jelentem a n. érdemű közönségnek, hogy Bécsből megérkezvén, raktáromat a legújabb izlésű cikkekkel rendeztem be, nagy választékban,

Őszi- és téli öltöny-kelmék

melyeknek készöltönnéy átalakítását megrendelés utján, pontosan és jutányosan eszközölm **felelősségem** mellett. Továbbá kaphatók a legjobbféle **kéztük, nyakkendők, Plédék, sálók.**

Vászon és len-ingek, készen és megrendelés utján, téli meleg **vatmol tricot ingek** és alsó **nadrágok, czérna, gyapot, szőr és fanel harisnyak, gyapot és selyem esernyők,** a legjobbféle **gumi köpenyek,** szóval minden a férfi-divat körébe tartozó **czikkekkkel** dúsan ellátva raktárom.

Férfi kalap raktár

a legnagyobb választékban.

Vidéki megrendeléseket pontos szolgálat mellett elvállalok

SZENKOVITS MIKLÓS

Kolozsvárt, nagy-piacz 6-dik szám. (343) (5-*)

(369) (2-3)

Hirdetés.

január 1-jétől egymásután következő 3 évre haszonbérbe adandó.

Nemes Dobokamegyében kebelezett Bővebben értekezhetni Búzában

Búza nevű helységben, a közbirtokosságot illető korcsmai jog, 1868-dik év **az igazgatóságnál.**

(335) (5-9)

Altesti sérvéséseknek.

Hosszú évek óta van alólirt egy sérvés-kenőcs birtokában, melyet környezetben rendkívül szerencsével alkalmazott. Fölgyógyultak folytonos ösztönzésére, azal ezennel szélesebb körbe lépek, s e nevezetes, általában semmi ártalmas szert magában nem foglaló gyógyszer minden sérvésesnek ajánlom. Egyszerint reggel és este fölkenendő, s használatba nem okoz legkevésbé alkalatlanságot is. Egyedül kapható kis edénykékben 3 frt 20 krrjával használati utasítással együtt Pesten **Formágyi F.** gyógyszerész urnál, Széchenyi sétány 26 sz.

Miután 26 évig szenvedtem sérvésben, mialatt folytonosan felkötöt kelle használnom, legmélyebb hálaával jelentem, hogy Sturzenegger G. úr kenőcse rövid időn tökéletesen meggyógyított. Schwellbrunn, Appenzell, april 23-kán, 1865.

H. J. Z. 46 éves.

Hálásan bizonyítom, hogy Sturzenegger Gottl. úr kenőcse engem 51 éves koromban egy viz- s egy lagy-éksérvtől tökéletesen megmentett. Weinfeldau, Thurgau, julius 24-én, 1866.

J. G.

Örömmel ragadom meg a tollat, s tudatom Önnel, hogy engem, hála Istennek, kenőcsével 16 éves fájdalmamtól tökéletesen meggyógyított. Ezerszer köszönöm ezt Önnek. Isten s ég meg fogja Önt áldani, mert megérdemelte. Ha minden embernek megmondhatnám, kik e bajban szenvednek, hogy Sturzenegger úr jó kenőcsét használják, megtenném. Konstanz, junius 29-én, 1867.

F. H.

Tekintetes urat fölkeröm tisztelettel, hogy szenvedők számára nekem ismét 7 edénykét küldjön jeles sérv-kenőcséből, és pedig a gyengébb fajból 2-tőt, az erősebből 5-öt. Az eddig Öntől kapott adagok soba nem remélt kedvező eredményt szültek, s így Ön által a szenvedő emberiség egy oly szert nyert, a mely nemcsak minden elmelelet kigányol, hanem a sérvben szenvedő emberek Önnel le nem irhatlan szakkal hálával kötelezzék. Steudnitz-Siegenderdorf, Haynaui kertlet, Porosz Slezia, julius 31-én, 1867.

NEM HIVATALOS

(366) (2-10)

Éppen most érkeztek friss téli csemege-czikk.

Kitünő jó téli-gyümölcsök u. m. **Malaga-, szultánfüge-, hajas-mandula-, amerikai-dió-, magyaró-, olaszgesztenye,** s többféle **czukorba-főtt gyümölcsök.**

Angol- és orosz-szárdinák, szárdelli, kapornya, finum hazai és francia-mustár, angol mixedpicles, gráci-chocoládé, valódi ementáli és **Romadour-sajt,** s többféle **kitünő jó hazai sajtok, chinai és orosz-theák, cubai, jamaicai és hazai-rum.**

Tokaji, vöslai és budai-borok.

Vöslai-pezsőbor és champagnerek.

Többféle elősmert jószág **kávék** és finum **czukor,** minden egyéb **fűszer és festék-czikk,** nagy **menyiségben** és **jutányos** áráért kaphatók Kolozsvárt

CSIKY TESTVÉREK

fűszer-, festék-, anyag- és olaj-kereskedésben.

(189) (3-*)

Gyógyszerész **Bergmann** szab. fogypottja kitünőségének egy újabb bizonyosságául álljon it a következő

Bizonyítvány:

A gyógyszerész **Bergmann** által Párisban feltalált szab. **fogypott** engem a leirt használati mód pontos követése által igen nagy fogfájdalomtól mentett meg, úgy hogy ezen kitünő szert minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlom.

Zürich,

ALEXANDER LOUIS, kereskedő.

Egy tok ára 30, 50 kr.

Kolozsvárra nézve egyedüli raktár

WOLFF JÁNOS gyógyszerésznel.

(352)

A férfiság. 1 frt 30 kr-nak bérmentes be-küldése mellett, e mű mindenkinék megkiltetik, de posta után vétel mellett nem. Továbbá:

Forrásként egy angol értekezletnek a híres Dr. Currius-tól Londouban, és németül a böszörményi börténél.

Az orvosi vezető a házasságközvetítésre és a házasságközvetítésre vonatkozó értekezletnek a híres Dr. Currius-tól Londouban, és németül a böszörményi börténél.

Ára 72 kr. bérmentes postai elküldéssel bárhova csak 1 frt. Postai utánvételt mellé semmi sem kiltetik. Mindkét mű kapható Bécsben Wenedikt Albertnél Lobkovitzér.